

GESCHIEDENIS VAN EEN STALEN MOTORTRAILER O.217 ANDRE-MARCEL (2)

Daniel Verleene

Op 27 mei 1940 werd in de haven van La Rochelle aangemeerd. Daar moesten behalve de bemanning alle personen, dus ook vrouwen en kinderen, ontschepen. Maar dit bevel werd door de reders afgeweerd. Onmiddellijk daarop werd de kade afgezet door Franse schildwachten. In de namiddag werd toelating verkregen om wat voedsel te kopen door 2 bemanningsleden van elk schip, begeleid door een Franse schildwacht.

's Avonds moest de haven van La Rochelle verlaten worden en terug op de rede voor anker liggen. Het werd echt een spel van kat en muis. Na 3 dagen, dus op 30 mei 1940, werden de vrouwen en kinderen ontscheept in de haven van La Pallice (handelhaven van La Rochelle) en moest men onmiddellijk terug voor anker. Uiteindelijk mochten de Belgische vissersschepen de volgende morgen in de haven van La Rochelle aanmeren. Ondertussen werden de vrouwen en kinderen overgebracht naar het dorpje Marsilly zo'n 10 km ten noorden van La Rochelle. Daar kregen ze onderkomen bij het gezin van Gustave Robereau die dan later na de oorlog mijn grootvader zou worden. Na 2 weken onderhandelen met de Franse overheid werd uiteindelijk toelating verkregen om opnieuw te vissen in de Golf van Biskaje. Maar wegens de onbekende visserijgronden, de zachte bodem en het daarvoor niet aangepast vistuig werd dit een volledig fiasco na een zeereis van 4 dagen.

Ondertussen kwamen nog andere Belgische vissersschepen in La Rochelle aan, in totaal waren er 18 schepen:

- 1) 0.122 "Marie-Frans" van Louis Viaene
- 2) 0.128 "Reine des Anges" van Felix Verleene
- 3) 0.163 "Christ Mahiman" van Oost. Rederij
- 4) 0.168 "Joseph-Marcel" van Zonnekeyn P-Maes F

- 5) 0.192 "H.B.L. "van Nyville R.
- 6) 0.217" André-Marcel " van Karel Verleene
- 7) 0.227 "Cor Jesu" van Christiaens A.
- 8) 0.245 "Evolution" van Verhaeghe - Vandamme
- 9) 0.250 "Marie-Elisa" van J.Viaene
- 10) 0.263 "Elisa" van J.Viaene
- 11) 0.300 "Jonge Frans" van Huysseune Frans
- 12) 0.306 "Frans-Suzanne" van Huysseune Frans
- 13) 0.3 17 "Maurice-Roger" van Viaene L.
- 14) 0.345 "Irena-Raphaël" van Ghys & Zonnekein
- 15) N. 60 II Coffie II van Rigaux Alfons
- 16) N.62 "Hoop op toekomst" van Desae-
ver H & N
- 17) H. 81 "Madeleine-Kamiel" van Beer-
naert Anselm.
- 18)?

Op 25 juni 1940 gaf het Franse leger zich over en weldra werd ook La Rochelle bezet door de Duitsers en dit gedurende bijna 5 jaar. Naast het gezin Verleene zijn de volgende families eveneens gedurende gans de oorlog in La Rochelle of omgeving gebleven:

- Viaene Jacques met vrouw, schoonmoeder, schoonzuster en neef(Marsilly)
- Vileyn Urbain met vrouwen dochter (Marsilly)
- Verleene Felix met vrouw (Marsilly)
- Verhaeghe Frans en familie (La Rochelle)
- Verhaeghe Frans en familie (La Rochelle)
- Desae-
ver Henri en familie (omgeving van La Rochelle)
- Desae-
ver Nestor en familie (omgeving van La Rochelle)
- Christiaen Kamiel (La Rochelle) huwde er in 1941 met de Française Guido Madeleine en kreeg 2 dochters

Op 20 juli 1940 werden de 0.217 - 0.250 - 0.163 - 0.300 en de 0.306 in beslag geno-

men om dienst te doen als kustwachter en mijnenveger in het 40 ° smaldeel
"Minensuch " onder het nr 4. In La Pallice werden de schepen grondig aangepast. De masten en galgen werden weggenomen, de kombuis verlengd voor radiokamer, het visruim voor logies voor 16 man, onder de bak werden eveneens 4 slaapkooien voorzien met daarbij nog een werkplaats, boven op de winch werden 4 grote reddingsvloten geplaatst, er was eveneens boven op de brug een supplementaire open brug en de achtersteven werd ontplooid voor het slepen van mijnen. De bemanning bestond uit 27 man nl. de commandant, de kok en de motorist die koopvaardijlieden waren en 24 soldaatmatrozen. De commandant van de 0.217 was een oud taxichauffeur uit Berlijn. De kleine leefruimte op de 0.217 was voorzien voor 7 man terwijl opeens gedurende gans de oorlog voor 27 man slaapplaatsen moesten gevonden worden: 4 vooraan onder de bak, 16 in het visruim, 6 in het logies en de commandant in de brug. Het schip was tevens uitgerust met 1 kanon op de bak vooraan, 1 afweergeschut boven het visruim, 1 kanon op het kombuis, 2x1 machinegeweer aan beide zijden van de winch, 1 machinegeweer op de bovenbrug en 2x3 diepzeebommen op de achtersteven. Ook waren binnenboord 4 kabels voorzien rondom het schip om magnetische mijnen te doen ontploffen.

Na het aanpassen van het vistuig werd de visvangst verder bedreven op de resterende houten vaartuigen, nl: 0.317 -0.128 - 0.263 - 0.245 - 0.168 - N.60 en N.62. De visserij werd bedreven vanaf de monding van de Gironde (Bordeaux) tot het eiland Belle Ile. Daar de 0.217 aangeslagen werd door de bezetter waren mijn grootvader en zijn 2 oudste zonen verplicht op andere Belgische vaartuigen in te schepen. Mijn grootvader en oom vaarden op de 0.317 als respectievelijk matroos en scheepsjongen terwijl mijn vader op de 0.263 als matroos de kost kon verdienen. De bemanning bestond hoofdzakelijk uit Belgen en 1 a 2 Fransen. Wegens brandstofgebrek kon er echter niet regelmatig uitgevaren worden.

Na een jaar werden de 0.317 en de 0.263 eveneens door de Duitse bezetters opgevorderd. De 0.317 fungeerde als een soort versperringsbewaker. Het was nl. zo dat de Duitsers een versperring lieten bouwen tussen de 2 eilanden Ré en Oléron gelegen op enkele mijlen voor de haven van La Rochelle.

's Avonds moest de 0.317 de versperring volledig afsluiten en 's morgens terug openen. 's Nachts mochten de vissersvaartuigen tot min. 10 km van de kust varen op gevaar beschoten te worden door Duitse batterijen. Ondertussen werd er in La Pallice een basis voor onderzeeërs gebouwd die beschutting bood aan vooral Italiaanse duikboten. Op 15 december 1941 kwam de 0.168 in een mijnenveld terecht en verging met man en muis. Vier Belgen en 2 Fransen verloren er het leven

Reeds in diezelfde maand ondergingen 2 andere schepen hetzelfde lot: op de ene verloor de voltallige bemanning (8 man) het leven en op de andere konden 2 van de 8 gered worden. In 1942 werden de N.60 en de 0.128 opgevorderd om te vissen voor de bezetters tot in november 1942. De 0.245 die al geruime tijd met motordefect te kampen had kon terug zee kiezen in juni -juli 1943 voor 3 reizen. Ondertussen werd de 0.217 regelmatig opgemerkt langs de Franse zuidwestkust door onze Belgische vissers. Voor mijn grootvader een zekere geruststelling.

Het gezin Verleene kreeg van thuisgebleven familie bericht dat er aan onze Belgische kust veel haring te vangen was en dat iedere ervaren visser zeker welkom was. Hier in Frankrijk was er zeer weinig te verdienen en daarom besloot mijn grootvader om nu zonder de 0.217 naar België terug te keren. Zo kwam het gezin op 13 augustus na een 24 uur durende treinreis terug in De Panne aan. Drie gezinnen deden gezamenlijk de terugreis: de familie August Vileyn en 2 dochters, de familie Prosper Zonnekein en 4 dochters en de familie Karel Verleene met 3 zonen en 1 in La Rochelle geboren dochter (29-05-1941).

(wordt vervolgd)